

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„Полицијски гласник“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 13. децембра 1905. год. Бр. 8853, донето на основу тач. 9. члана 144. Устава, које гласи:

„Да се Богдан Мучалица, заступник учешки у Добром-Долу и црногорски поданик, по молби својој прими у српско поданство заједно са својом малолетном децом: Вукосавом, Милицом и Драгом, а изузетно од § 44. грађанског закона“.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 31. децембра 1901. г. у Београду.

РАЗГРУПИСАВАЊЕ ОПШТИНА

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., одобрено је решење Народне Скупштине сазване у први редован сазив за 1. октобар 1905. год., које гласи:

„да се село Ловци, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје досадање општине багрданске, у срезу беличком, округа моравског, и образује за себе општину „ловачку“ у истом срезу и округу.“

„Да се села: Лукавица, Стубица и Бурово, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од своје досадање општине лазаревачке, у срезу колубарском, округа београдског, и образују за себе општину под називом општина „лукавичка“, у истом срезу и округу.“

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 28. децембра 1905. г. у Београду.

РАСПИС

Свима полицијским властима

Петом тачком расписа господина министра унутрашњих дела од 24 јула пр.

год. ПБр. 12.078 остављено је општинама да књигу за регистар становништва набаве где за сходно нађу. Управа Државне Статистике спроводећи полицијским властима *Правила за сођење регистара становништва* препоручила им је 25 новембра пр. год. Бр. 11.042 да воде бригу о томе, да све општине благовремено набаве књиге за регистре, како би у њих могле преписати потребне податке одмах после свршеног пописа становништва, пошто по члану 8. *Закона о попису становништва и домаће стоке* сав пописни материјал морају послати Управи најдаље до краја јануара ове године.

Где се књиге за регистре могу набавити било је објављено у разним новинама; и сама Управа Државне Статистике објавила је то у 209. броју *„Српских Новина“* од 23 септембра пр. год. Међутим многе општине обраћају се тек сад Управи Државне Статистике, да им она регистре набави, из чега се најбоље види да надзорне власти нису водиле довољну бригу о набавци поменутих регистара.

Управа Државне Статистике препоручује полицијским властима, да се увере: јесу ли све општине набавиле регистре, и јесу ли у регистре извршиле препис пописних података; јер која општина не пошље до краја јануара пописни материјал Управи Државне Статистике, одговорно лице биће за то кажњено по трећој алинеји члана 8. *Закона о попису становништва и домаће стоке*.

Бр. 389. Из Управе Државне Статистике, 8 јануара 1906 год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

СЕДМИ МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ЗА КАЗНЕНЕ ЗАВОДЕ

(НАСТАВАК)

Извесне околности могу прикривање ствари учинити тежим. Тежи случајеви

прикривања су ови: 1) *квалификовано прикривање*, које постоји кад су прикривачу биле познате извесне отежавне прилике, као н. пр. да су ствари добивене ајдуковањем, разбојништвом и т. д.; 2) *прикривање у виду заната*, које постоји кад се докаже да је прикривачу то прешло у обичај и да он то у виду заната врши. Није увек довољан доказ само то, што је неко два или три пута учинио прикривање; 3) *прикривање у другом и трећем покрету*.

Остаје нам још да видимо да ли се прикривање и подржавање са претходним договором има сматрати као акт учешћа или као кривично дело *sui generis*.

И овде су мишљења подељена али је несумњиво да је тачније мишљење по коме претходан договор оба ова кривична дела чини актом учешћа. Ма да се и прикривање и подржавање материјално могу извршити само после крађе, ипак они интелектуално постоје и пре крађе, и баш тај ранији споразум о доцнијем помагању или прикривању ствари може да утиче на извршење саме крађе, јер ће се и виновник лакше и пре одлучити на извршење кривичног дела кад зна да има сигурно место где ће бити сакривен он или украдене ствари. Само због тог претходног утицаја имају се прикривач и подржач донекле узети као подстрекачи, па према томе и као учесници.

Српски казнени законик у § 49 казни подржавање са претходним договором као учешће, док о прикривању са претходним договором не говори ни у једном законском наређењу.

Шест претходних извештаја поднето је секцији о овом питању и то од г. г. Потатвена (професор универзитета у Паризу), Орана (професор универзитета у Риму), Берлеа (Француска), Анђала (Угарска) г. Паскода и Шервеа (Француска). Резиме ових извештаја изнео је секцији главни извештај Берналак (Угарска).

У секцији се жива дискусија отворила поводом овога питања, и сви који су у истој узели учешћа, као год и сви извештајци у својим извештајима, били су

сложни у томе, да прикривање ствари треба сматрати као самостално кривично дело. Разлози су за то били и научни и практични, које смо ми већ раније изнели. Прво то одговара захтевима савремене науке, а практички се разлог нарочито састоји у томе, што прикривање као самостално кривично дело долази под надлежност оне земље у којој је извршено, и на тај се начин не може десити случај да неко избегне казну тиме, што прикривање врши у другој земљи а не у оној у којој је крађа извршена.

Секција је на својој седници донела ову одлуку:

»1) Конгрес жели да се прикривање ствари сматра као самостално кривично дело.

2) Прикривање, као кривично дело које вређа нарочити закон државе на чијој је територији извршено, има се казнити по закону те земље.

Но ипак прикривач неће бити понова суђен ни кажњен, ако докаже да су му судили судови оне државе који су пресудили главно кривично дело, и да је, у случају осуде, казну издржао.

3) Да би се олакшало међународно гоњење прикривања, требало би државе да се вежу међународним уговорима у циљу, да се једном утврђено кривично дело у једној држави свуда прими као доказано.»

Секција је за свог известиоца пред целим конгресом изабрала г-ђцу Др. Лидију Поет (Италија).

У седници целог конгреса није било велике дискусије. Херовани (Румунија) предложио је конгресу, да се одлучи секције дода још и ово:

»Треба сматрати да прикривање постоји и онда, кад главно кривично дело (крађа и т. д.) не би било кажњиво, или кад би га закон поништио због извесних околности, које су се стекле код виновника првог дела.»

Овај предлог је помогао и Бруза (Италија), али му је известилац г-ђца Поет била противна доказујући да се све то већ налази у предложеној одлуци секције. После подужег објашњавања конгрес гласањем прими предложену одлуку секције као и додаток Херованиа. Према томе цела одлука конгреса гласи:

1) Конгрес жели да се прикривање ствари сматра као самостално кривично дело.

2) Прикривање, као кривично дело које вређа нарочити закон државе на чијој је територији извршено, има се казнити по закону те земље.

Но ипак прикривач неће бити понова суђен ни кажњен, ако докаже да су му судили судови оне државе који су пресудили главно кривично дело, и да је, у случају осуде, казну издржао.

3) Треба сматрати да прикривање постоји и онда, кад главно кривично дело (крађа и т. д.) не би било кажњиво, или кад би га закон поништио због извесних околности, које су се стекле код виновника првог дела.

4) Да би се олакшало међународно гоњење прикривања, требало би државе да

се вежу међународним уговорима у циљу, да се једном утврђено кривично дело у једној држави свуда прими као доказано.»

Четврто питање:

Је ли порота показала такве резултате, да би је требало реформисати?

Више је од једног столећа како је питање о пороти скоро без престанка на дневном реду. Ни о једном се питању можда није на континенту толико писало колико о пороти; у Немачкој су се скоро сви професори Кривичног Права бавили овим питањем. Ова борба око учешћа народног елемента у правосуђу, започета крајем XVIII столећа, продужила се и кроз цело XIX столеће. И ако је порота у овој дугој борби извојевала себи победу, јер су је готово сва модерна законодавства узаконила, ипак се није све стišало и умирило. Услед настављених напада, нарочито од стране правника, порота је данас постала тако рећи горуће питање. Не само да се и даље о њој пише, него је она постала и предметом расправљања на конгресима. Збор Немачких Правника (Juristentag) већ неколико пута се бави поротом, па је, као што видимо, ушла и у програм овога међународног конгреса. Само то, што се ово питање расправља и на међународним конгресима, довољан је доказ, да оно није свршено и да борба још непрестано траје.

Међународна Комисија, узимајући у обзир сва пребацавања и оправдане замерке, које се чине пороти, унела је ово питање у програм овога конгреса у намери, да се упоредном студијом пороте нађу средства, којима би се злоупотребе могле отклонити. Интересовање за ово питање, као и учешће у расправљању, било је врло велико; једанаест извештаја стигло је Комисији и то од најугледнијих правника: од Гарсона, професора на универзитету у Паризу (Француска), Гарофала, председника Апелационог суда у Напољу и бившег професора универзитета (Италија), Борела, адвоката и професора на правном факултету у Невшателу (Швајцарска), Шпајера, адвоката при Апелационом Суду у Брислу (Белгија), Јунгханса, првог државног тужиоца у Констанцу (Баден), Шоат, амбасадора Сједињених Држава С. Америке у Лондону, Гогуела, доцента универзитета у Петрограду (Русија), Бернолака (Угарска), Шервеа (Француска), Контти и Стоцато (Италија).

На овоме питању задржаћу се дуже, него што би то требало да буде у једном извештају, из два разлога. Прво с тога, што је питање по себи врло велико и важно, што се и данас о њему у свима државама говори, па је потребно изнети резултате тих претресања, да би се могао дати одговор на постављано питање. И друго нарочито с тога, што је питање о пороти и за нас у Србији врло важно. Само пре неколико дана порота је била предмет претресања у Народној Скупштини, претресања које је, да се најблаже изразим, доста несрећно испало и које ме руководи да будем мало опширнији. Сем тога ових дана је образована и комисија за израду новог закона о пороти, што значи, да је и у нас питање о пороти на

дневном реду, па ми је чак и дужност, као члану те комисије, да дам своје мишљење о пороти у Србији па и јавност да упознам с тим својим мишљењем. Са тих разлога изложићу укратко данашње стање тога питања у најкултурнијим државама, па онда прећи и на претресање пороте у нас.

I. Почећемо с Француском. Да би се могли разумети данашњи погледи на пороту у Француској, морају се бар у главном поменути узроци са којих је она пренета из Инглеске на континент и то прво у Француску.¹⁾

Целокупно политичко стање, а нарочито рђаво кривично правосуђе и судијски стадеж пре Револуције, били су један од најглавнијих узрока за увођење пороте. Са образовањем апсолутне монархије потиснут је стари јавни и оптужни поступак, а на његово место дошао тајни и писмени инквизиторски поступак. Зачени оваквог поступка налазе се још у Ордоначи од 1498, а за тим у О доначасама од 1536 и 1589. Свој сталан облик добио је овај поступак са Ordonnance criminelle Луја XIV од 1670, којом је одбрана код свих тежих кривичних дела била забрањена: судија је био дужан до дође до признања оптуженог, и за постизање тога било му је допуштено да се послужи најсуровијим средствима као: тортуром, лукавством, обманом, лажним обећањима и т. д. Уз то је владала теорија законских принудних доказа, која је представљала хаос од одредаба из Римског и Канонског Права, разних обичаја и Ордоначаса тако, да се у њој врло тешко могло наћи, и да се сваки акт судијске самовоље могао подвести под какав закон. Казнено законодавство било је исто тако. Казна је била у највише случајева произвољна и за најмања кривична дела изрицала се смртна казна. Пет врста смртне казне је било, а извршиване су на најсвирепје начине; извршење је сматрано као »увеселење народа.« Приликом изрицања и одмеравања казне од великог је утицаја била самовоља, политички обзир и корист од осуђеника. Тако је образовање трговачке флоте у Средиземном Мору био повод за увођење нове казне: одашиљање на галије. У томе циљу је краљ издао наредбу судовима да осуђују више на казну шиљања на бродове место смртне казне. — Судија је добивао своје место или наслеђем или куповином, краљ се у томе ни мало није мешао. На тај начин се образовала судијска аристократија, у којој су судијска звања предавала с оца на сина, а виша судијска места разликовала су се од нижих само већом куповном ценом. Није била реткост, да су у судовима седели млади људи од 18 и 19 година, а са куповином судијских места ширила се и подмитљивост судија, јер су ови на тај начин истеривали своју куповну цену.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

^{1) Dr. Alfred von Weinrich, Beamtete und nicht-beamtete Strafrichter in Frankreich und Deutschland u. Zeitschrift für die gesamt Strafrechtswissenschaft Bd. XV.}

ПОЛИЦИЈСКА УРЕДБА

(НАСТАВАК)

Први су се, по пројекту, идентификовали са судовима *армирителним*: у састав других улазили су: срески начелник као председник, цео месни *армирителни* суд, или у место овога 3 кмета из других општине као „членови Полицајног Суда,“ и срески писар као „деловодитељ.“ И најзад, окружни полицијски суд састављали су: окружни начелник као председник, помоћник начелства или један срески начелник и 4 месна *неиорочна* грађанина, или место њих 4 кмета из других општина као чланови, и писар начелства, или практикант као деловођа.

Вреди још знати, да су новчане казне по овом пројекту (чл. 39) припадале окр. школском фонду, као и да је он — овај пројекат — у свому 33 члану дао ову дефиницију полицијског преступа: „Полицајно преступленије зове се свако оно дело, које се противу наредба полицајни учини, или које би се на неугодност, штету и пагубу сажитељства чинило.“

Комисија, коју је Савет изабрао за оцену овог пројекта, а у коју су ушли: председник Савета *Стефан Стефановић*, чланови: *Ст. Стојановић*, *Јован Вељковић*, и *Стефан Марковић*, и секретар *Јован Стевић*, одбацила је установу полицијских суда из разлога, што томе стоје на путу: „наша уставност, устројство наши полицајни власти, наша финансијална средства, качество полицајни преступака и због овога нужност брзог поступка с полицајним кривцима, да се неспомене много и наш недостатак у људима, који би се за такве судове могли и морали употребити.“

Поред ове битне измене у пројекту министра унутрашњих дела, комисија је још знатно смањила надлежност полицијских власти за извињање и пресуђење *тежких полицијских преступака*, па је најзад, и без обзира „на поњатије и качество полицајни чиновника,“ изоставила из пројекта многе опширне одредбе. Цео пројекат, по њеном предлогу, сведен је на 51 параграф, који су, без икаквих измена и допуна, усвојени у пуној саветској седници, па најзад и санкционисани. То је првобитна *Полиц. Уредба*, која је оштампана у зборнику V, стр. 187).

Полицијска Уредба обнародована је под 18. мајом 1850. год., али је у живот ступила тек 1. августа исте год.

Колика се потреба за овом уредбом осећала и са каквим се расположењем њена појава очекивала, сведоче нам ови реци из *Шумадинке* за 1850. годину:

„Како се разгласило да ће ова уредба изаћи, одма смо чули, да се то неким на допада, и веле, да је то неки зулум за народ. Ја мислим да су то људи мислили, да се та уредба прави за сав народ вообште, кад тако говоре; а то није тако, него се ова уредба прави само за зле људе, кои другима штету чине и неостављају мирне житеље на миру, у њиовим кућама п њиовом имању. А за оне мирне и добре житеље није нипошто ова уредба прављена, и они слободно нека је

сматрају као да је и нема на свету. А и за оне зле није нипошто криво, јербо ће напред знати шта ће патити, ако какво зло учине, па ако желе да ји оно не постигне, а они нека не чине зло, ако ли учине, то се зове да су укабулили да ји она казна снађе, па кад су укабулили, а они нека се ником и не жале на уредбу, јер је то била њина добра воља, а није ји нико на то натерао.

Правителство је увидело, да се сваке године умножавају злочинства сваког рода, и зли људи отимају мах, а добри и мирни житељи страдају од оних зли људи, и зато је било принуђено издати ову уредбу. А ако би се оставило онако што, као што је до сада било, то би се зликовци преко мере умножили и мирни житељи не би имали мира од њи, па каква би онда хасна била мирним житељима од устава кад овај није кадар да ји од зли људи сачува, и онда би се звало, да је устав само за зле људе, да им је слободније зло чинити. А то никако није смисао устава, него да свима буде добро, и правителство је дужно употребити средства, како ће тако свима бити, и да један у другога и у имање његово несме дирати. А нека и они зли буду добри, па после слободно нека и они држе ову уредбу, као да је и нема на свету.“

Као што се из изложеног види, појава Полицијске Уредбе изазвала је код извесних страх и зебњу од зулума, а код других наду за поправком личне и имаовне безбедности.

Али има још нешто, што се врло јасно види како из ових редака у *Шумадинци*, тако и из спроводног писма *попечитеља внутрених дела*. То је јавно признање: *да без јаког ауторитета полицијских власти нема реда и безбедности у земљи*. А да ово признање, опет, није било ни случајно ни претерано ево доказа:

Надлежност полицијских власти власти до устава од 12. децембра 1838. год. обухватала је, без мало, целу унутрашњу државну администрацију, па и знатан део судске власти. Ово је, нема спора, било претерано.

Новим уставом пак, одузета је од полиције сва судска, па и велики део административне власти, а њене дужности сведене на чисто извршне и превентивне.

Никад полиција у Србији није имала мање дужности и власти, но у овом времену и по овом уставу, који је, као што је познато, израђен у Цариграду од стране Руса и Турака.

Погрешка, која је учињена овим наглим прелазом из крајности у крајност, нагнала је министра унутрашњих дела да јавно призна, после 10 год. новог уставног живота: *да се без јаке власти „земља и народ држати не може“*, и изазвала један лист, несумњиво слободоуман, као што је била *Шумадинка*, да устане против злоупотреба уставних слобода.

Све ово, опет, не само да је карактеристично за ондашње време и људе, већ је у многоме погледу поучно и за данашње прилике.

* * *

Достављајући полицијским властима нову уредбу и законик ради обнародо-

вања, министар унутрашњих дела издао им је у исто доба и опширна упутства о њиховој примени и разумевању појединих њихових одредаба.

Пошто је прво, слично већ поменутом спроводном писму, изнео узроке који су изазвали Полицијску Уредбу и Полицајни Закон, и истакао циљ који се њима жели постићи, министар за Полицијску Уредбу вели ово:

„Издавајући ову уредбу са полицајним закоником, Његова Књажевска Светлост са своим Правителством жели и закључити, да се при извињању тужбе противу некога преступника предане, дакле при разматрању оптужења и доказателства, као и при изрицању пресуде, правда и правда набљудавати. По чему и полаже следећује основе који се набљудавати имају:

1). Полицајни чиновници и кметови по обећању и по положеној заклетви пред Богом и пред људма, оптужења и доказателства противу оптуженог предложена им, са најсавестнијим вниманијем да испитују; да нити интерес оптуженога нити интерес грађанскога друштва, које га оптужује, повреди; да се не дају призрацием, злоробом, пакосћу и осветом, нити страхом, нит' пристрастијем, нит' обманом, обећањем или митом руководити, већ да при изрицању пресуде над преступницима само преступленије узимају, па по овима, по чистој савести својој и по своме унутрашњем убеђењу и уверењу, но свагда по законнику полицајном, са оном непристрастном и непоколебимом бодросћу, која честном и слободном човеку пристои, да закљученија чине и пресуде да изричу. Имајући то пред очима, да ће чиновник за неправедно и пристрастно изречену пресуду, кад се докаже, да је правителство или приватне људе на своју корист или из пизме и освете оштетио по члану 9-том уредбе о главним дужностима чиновника, не само службе лишен, него и иначе по величини и струци учињене њоме штете и укажане кривице строго казњен, а кмет збачен и суду на осуђење предај бити.

2). Да се сваки човек дотле као невин сматра, док се кривица његовог преступленија јасно не докаже.

3). Да се нико не нагони, да своју невиност докаже, већ

4). да је тужитељ учињено преступленије или кривицу дужан доказати.

5). При нејасним доказателствима кривице, да се оптужени не окривљује: јер је боље стотину криваца без казни пустити, него једнога невинога осудити по томе, што осуђење оваквога одузима му све оно што је човеку најдрагоценије, а ослобођење једног кривца од много мање је убитачности за државно друштво. И то је најжалоснији случај, кад се у законској форми некеме обада и неправда учини.

6). Никакав преступник или кривац по доказаној кривици из сажаљења да се не ослобођава, већ да закона сила по праведљивости и једнакости свакога равно постизава.

7). Нико да се не казни за кривицу другога, т. ј. за дело његових сродника,

или иначе за дело туђе; морају јавна доказателства обвинјавати оптуженога, да је он сам преступленије учинио или да је у томе учасником био.

8). Закон полицајни нема ту цел, да освету над преступницима упражњава, него оне да одвраћа, који би преступници и злочинци бити могли, па на добар пут да ји исправља.

9). Полицајни чиновник и кмет да при сваком предмету, који им се на пресуђење предложи, точно испитају, је ли преступник или кривац из зле намере неко преступленије или злочинство учинио, или је случајно у таково увучен, наговорен, или још принуђен; је ли он као човек доброга поведенија познат, или је више пута као преступник осуђиван и казњен бивао, па по томе већу или мању казну по закону грађанском да изричу; дакле да се на учињено преступљење односеће се обтерећавајуће или олакшавајуће околности свагда у призрање узимају.

10). Да се полицајне власти прописани им у полицајној уредби граница точно придржавају.

11). Да полицајне власти при саслушавању сведока обазрителне буду, како ји важна сведочанства не би обманула и оптуженога у неправедну кривицу бацила.

12). Да се оптужени за учињено преступленије подобателно преслуша; т. ј. да оптужени све представити и изложити сме, што би на његово оправдање служити могло.

По пред изложеним основима свако увидети може, да је Његова Књажевска Светлост са својим Правителством, када је ову полицајну уредбу и законик полицајни издати принуђена била; по § 66-том устава земаљског морала изабрати средство, којим ће осигурати благостање отечества нашег, као и спокојство, мир и добар поредак сажитеља; дакле је цел и намера Његове Књажевске Светлости, да овом полицајном уредбом и законом полицајним сваки мирољубиви житељ предхрањен буде у својој чести и имању од свакога нападања, и да би сваки од њи нашао заштиту од злохотника, скитница и развратника. И по томе, да би сваки мирољубиви сажитељ безбедности и спокојства, да би брзу и праведну казну искусили. По чему излазак ове полицајне уредбе и законика полицајног јесте за свакога Србина пожелано појављење; јер добро мислећи и мирољубиви житељи добивају у томе заштиту и обрану и обезбеђење свога грађанскога живота, а огрезнувши у изступленијама добивају једну препреку, да се у страстима ограниче, извесно знајући каква ји за њиову необузданост, безсрамност, лакомство и непослушност казни очекује. По цел ова тек ће се онда постигнути, ако полицајни чиновници и кметови набљудавају буду горе изложене основе, ако т. ј. у свему правду набљудавају буду; ако се придржавали буду у уредби полицајног постављени правила и граница.

Попечителство Внутрени Дела изда ће обширна наставленија у овом смотрењу полицајним чиновницима, званичницима и служитељима, а међутим и предстојећи распис може служити свакоме задовољни правац. Којом приликом Попечителство ово налази за нужно следејућа упуствовања изјасненија ради свима полицајним властима одуштити.

Полицајне власти по одређенију своје дужне су мотрити, да се безбедност, мир и добар поредак у земљи одржи, да се тога ради издане полицајне наредбе набљудавају, па по томе да онога на одговор узимају и по закону казни да подвргавају, који би издане полицајне наредбе нарушавали, или који не би оно учинили што им се налаже и што закон и уредба обште безбедности ради прописује. Ово је повреда обште безбедности, дакле *повреда јавна закона, уредбе, или власти*. И такве повреде дужне су полицајне власти без одлагања ислеђивати, преступнике на одговор узимати, казнити и исправљати. По у случају кад неко другога обезбести, или му другу какву обиду, штету или увреду нанесе, па се овај увређени или оштећени не тужи, ту полицајне власти докле тужбе и тужитеља нема, у ислеђивање да се не упуштају. Ово је *повреда приватна*, и у таквом случају, мора се повређени или оштећени тужити и тражити удовлетворења, по томе тек на предложену тужбу, дужне су полицајне власти учињено преступленије ислеђити и по закону полицајном преступника казнити, те тако увређеноме или оштећеноме дати удовлетворење.»

Пошто је упозорио власти, да се приликом одређивања казне крећу у границама минимума и максимума, законом одређеног, распис даље наставља:

«Кривац тим тежу и већу казну заслужује, што су веће препоне биле, које је уклонити морао, или што се више спремао или претварао да зло учини; што већа опасност из преступленија произиче, коју је предвидети могао; што је већу штету или повреду учинио и т. д. А на против околности олакшавајуће казни преступнику, јесу, ако се докаже, да је он наговорен или наведен, да преступленије учини; ако је зло у првој љутини и јарости учинио; ако је иначе свакад доброг владања био; ако је учињену штету одма накнадио, власти се сам пријавио, или ако је кривицу своју без затезања признао и т. д. Све су то у §-у 38 ове уредбе полицајне јасно назначене, које околности казни отежавају, које олакшавају, т. ј. које околности треба у призрање узети, да се по њима већа казна изрече, а које опет олакшавају казну, да се мања казна по њима одреди.»

Ако је у полицајном закону назначена казна затвора, има се преступник само на затвор без гвожђа осудити; но ако је у закону назначено строг затвор, онда се преступник има по овом одређенију осудити да затвор у гвожђу претрпи.

По § 78-м уредбе полицајне могу се казни по обтерећавајућим околностима поштрети; а то поштрење бива, када се преступник поред новчане и телесне

казни још и на затвор осудити има. У ком се случају то поштрење изречи може, назначено је у закону као н. пр. у 55, 58, 77, 85, 86, 123¹⁾ и т. д.; дакле гди то поштрење у закону није назначено, не може се поштрење одредити.

По §-у 49-ом уредбе полицајне овде прикључене, може се једна казна заменити с другом. По како се ове казни и у ком случају заменити могу, изложено је у истом 49-ом §-у. Бољег управленија ради нека полицајним властима за упутствованије служи, да се осим у 26-том §-у полицајне уредбе назначена лица, још и иначе познати у народу доброга поведенија људи на телесну казну не осуђују, но на новчану или на затвор, као и на против хрђави, развратни и порочни људи или више пута казњени, ако би могли или захтевали да казни затвора или телесну одкупе, да се то не допусти, но да се казна изврши као што закон одредује, и као што пресуда донесе. Дакле при изрицању пресуде треба благо разумије употребити, како ће полицајна власт одговорити горе изложеним основима. Доброга поведенија познати човек учинивши преступленије, нека по мери кривице казњен буде, али да не буде зато изложен јавном поруганију, на убитак чести и напретка свога. Ако се поштен и чувствителан човек на новчану казну или на затвор осуди, он ће то више чувствовати, него развратник досуђени му и претрпљени бој. Дакле људе, који су доброг владања, па био он газда, или слуга или сиромашак, ако он има чести и поштења, ако је уредан и свагда послушан био, не треба осуђивати на телесну казну, ма да у закону и стоји казна боја; треба ову заменити затвором или новчаном казном. А на против људе хрђавог владања, бекрије, развратнике, који образа и поштења немају, који су посве неуредни, непослушни, упорни и безстидни, ако би у закону и стајала новчаном казном, треба осуђивати на телесну, или ако ову по 49-ом §-у уредбе полицајне не би могли издржати, на затвор.

По §-у 33-ћем полицајне уредбе ж) прописује се, како се са полицајним испитаником поступати има, и тек само, ако је испитаник упоран, па навалице обмањује и лажама испит обтерећава, онда може га полицајна власт за то сразмерно с нешто затвора, или ако је за то, с нешто боја казнити. У оваковима случајевима морају полицајне власти предостројне бити, и смисао ове уредбе добро разумети, кад се, то јест и зашто, може неко при испиту казнити. Није овде намера, да се испитаник силом казни натера на признање, него да се за лаж и измишљена замотавања казни. Зато, кад је неко у преступленију уваћен; или кад се код њега знаци, алати или друге ствари нашле, које су се при учињеном преступленију употребити могле; или кад се учињеног преступленија код њега трагови нашли; или када се обстајателно и јасно и у свему очевидно учињено преступленије преступнику доказује, а преступник

¹⁾ Реч је о Полицајном казнителном закону.

1	2	3			4	5	6	7	8
датум досељена.	Име и презиме и занимање (код женскиња да ли је удата и т. д.)	Рођења			место рођења и крај	вероиспост	пређашњи стан.	да ли је кирација?	положај стана и друге прилике.
		дан	месец	година					

Ту се н. пр. стављају кратке забелешке: о полицијском надзору, ако је на то лице осуђено; о прогонству заједно са назначењем нумере и датума решења ставља се нарочити знак плавим плајвазом ако је то лице судом кажњавано; нумера поданства под којом је неко примљен у немачко поданство, нумера дозволе по којој је некеме дато право, да држи у стану мушка или женска лица као и број њихов; стави се забелешка, да ли неко има војне исправе и т. д. и т. д.

Досељена лица из пруске краљевине заводе се текућим редом и у трећу књигу. У њој се нарочита пажња обраћа на рубрике о исправности „одјавне листе“ и о плаћеној порези. Лице, које није на време поднело те документе, и коме је наређено, да их у извесном року накнадно поднесе, контролише се по овој књизи. По њој се води рачуна и о томе, да ли је неко у годинама остао дуже од три месеца, да би му се затражила одјавна листа. Све што се за неко од тих лица предузме у томе погледу бележи се у ову књигу.

У четврту књигу — списак — заводе се само лица, која су се доселила из других држава немачке царевине и из других држава. Највећи значај ове књиге је у томе, што се по њој види тачно поданство појединих лица. Из рубрике поданства види се свагда, да ли је дотично лице поднело пасош и под којом нумером, или друге какве легитимационе хартије. Ако је ради утврђивања поданства што год писано, тако исто има ту трага. Према овом списку, лако се утврђује поданство и други односи, приликом закључивања бракова, или приликом рађања и смртних случајева у њиховим породицама. Колики је рок коме остављен за набавку легитимација, види се тако исто из тих спискова.

Поред рада на завођењу у ове књиге (спискове) има у кварту и других послова, који се врше поводом разних пријављивања. По правилу за свако лице, које је први пут дошло из стране државе, као и за оне грађане немачкога царства, који нису поднели исправне легитимације, попуњавају се нарочити формулари, у којима се исписују њихови податци и исти шаљу у централну полицију (Vто одељење) ради тачног утврђивања, да ли су они верно навели податке о себи. Изузетак од тога чини се према путницима пријављеним по хотелима и другим ђацима, пензионерима, активним немачким чиновницима и још неким.

При завођењу листе у поменуте књиге, испуни се по њој и један регистарни лист нарочитог формулара за свако пријављено лице, који се, за разлику од великог регистарног листа у централном бироу, зове мали регистарни лист. О њему ће бити говора кад и о великом регистарном листу.

На послетку у кварту се прикупљају сваке недеље податци о новодосељеним и отсељеним лицима. Податци ови црпе се из поменуте прве књиге. Свакога понедељника, шаљу се они у полицијску централу, где се калкулирају и за тим пошаљу општинском статистичком одељењу на употребу. Ови се податци свагда објављују.

И одјавне листе се употребе кварту, пре но што се пошаљу у централу. По њима се врши одјављивање дотичних лица по кварталним књигама и малим регистарним листовима. При одјављивању, у главном, попуњава се рубрика отсељења датумом и местом отсељења.

Лице, које хоће, да одјави поред себе и своје чланове породице, не мора сада писати имена свију њих у листу већ је довољно да стави: „са породицом.“

После свију ових завођења шаљу се пријавне и одјавне листе, заједно са малим регистарним листовима у централно одељење за пријаву становништва на даљи рад.

Целокупан овај посао око пријављивања и одјављивања врше по кварталним жандарми (шупцмани), који су за овај посао нарочито обучени. У сваком кварту има обично за свршавање тих послова два таква жандарма, који су на раду већином наизменично. У редовним приликама они свршавају поред посла око пријављивања и друге административне послове. Њихови квартави броје просечно око 20000 становника.

У колико је по кварталну полицију од важности и користи рад на прибирању и уређивању пријавног материјала, у толико је, нема сумње, за полицију у опште као и за многа друга надлештва, која од овога одељења очекују услуге, од истог, ако не и већег, значаја *централно одељење за пријаву становништва*. (Einwohnermeldeamt).

Важност се његова цени по улози и послу који се у њему обавља. У њему се води општа евиденција свију пријављених

преко очевидног и јавног доказателства ипак лаже, преступленије упорно одриче, то још са разним измишленијама заматава и власт обмањује, онда се може за лаж и обману соразмерно казнити по гореозначеном §-у. Но и у таквом случају поставља се у дужност полицијним властима, да свога оправдања ради и у испиту или у пресуди забележе, да је такви преступник за лаж и обману казњен био, назначивши зашто и како. Свагда дакле предострожно и разумно треба поступати, а никада власт злоупотребљавати, па ће сваки полицијни чиновник и својој дужности, као очекивању и поверењу у њему положеном одговорити, на задовољство претпостављене своје власти и на задовољство повереног му народа. Окружним Начелницима најстрожије поставља се у дужност, да свакад, а нарочито сада при увођењу овог полицијног законика, добро мотре на подчињене им полицијне власти, како оне с народом поступају, извиђају ли тужбе и оптужења уредно и правилно, набљудавају ли правду и правичност и т. п. известно знајући, да ће они за сваку неуредност и непоредак, који би се у повереном им окружију догодио, одговарати.

(наставиће се)

Д. Ђ. Алимпџић.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ СТАНОВНИШТВА

(наставак)

У главном списку на врху стоји записано име власника куће. Ако се власник промени интабулационо судско одељење дужно је, да о тој промени извести полицијску власт, која по томе у овим књигама врши преправку. Буде ли власник одредио и надзорника куће, како је напред напоменуто — забележи се на томе месту и нумера акта, по коме је он одређен, ако се и сам тај акт ту не прикључи.

У случају када власник куће и станује у њој, заводе се поред његовог имена и имена његове породице: и то прво име његове жене, деце, па осталих укућана. Имена укућана, који не припадају његовој породици бележе се за неколико врста ниже, да би се оставило места за бележење будућих промена у његовој породици.

По истом правилу заводе се и чланови осталих породица. Између њих се такође оставља нешто празног простора. Када се простор остављен за једну породицу испуни, бележење се продужи где има празног простора, пошто се стави напомена о преносу на једном и другом месту.

Формулар тих регистар. спискова овакав је: (види таблицу у другом ступцу)

Сем овога, што се неминовно уза свако уписано име према овим рубликама мора испитати, ради потпуности података о појединим лицима бележе се још и друге напомене, које се дознаду било испитивањем приликом примања листа, било преко полицијске централе, или на други који начин.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и одјављених лица; дају разна обавештења о времену бављења појединих лица и другим околностима, које су са тим у вези и т. д.

Овоме одељењу придолазе свакодневно по један пут све пријавне и одјавне листе из свију квартова и предграђа берлинских, које су нарочитом уредбом за тај, и још неке друге полицијске послове, придодати берлинској полицији.

Но међу највеће и најважније послове у овоме одељењу спада без сваке сумње рад на вођењу и уређивању *регистарних листова*.

За свако пријављено лице попуњава се један регистарни лист прописаног формулара, који за дотичну личност важи за све време његова живота, па за извесно време и после смрти. Тај се лист попуњава по датима из првих пријавних листа. Остале пријавне и одјавне листе само допуњавају дотични регистарни лист у колико треба у њему, да буду забележене разне промене станова и други нови породични податци.

Формулар регистарног листа изгледа овако:

Име презиме и занимање	Дан месец и године рођења	Место рођења и округ	Вероиспосности	односи становања		Примедба
				данум	разне промене станова	

Код ових регистарних листова најглавније је знати: 1, које пријављено лице добија засебан регистарни лист а које не, 2, шта се све у томе листу треба написати, и 3, како се ти регистарни листови распоређују да их је лакше налазити кад затребају.

Због огромне важности, која се у одељењу томе послу придаје биће говора о сваком питању понаособ.

1. Већ је напред речено, да има лица, која нису дужна, да се пријављују. Природно је, да за њих, у овоме одељењу, и нема регистарних листова. Но ако се та лица драговољно кад год пријаве и за њих се напише регистарни лист, као и за остала лица.

Самостално пријављено лице добија и свој засебан регистарни лист. Лица пак, која сачињавају породицу у ужем смислу, како имају права, да са једном листом пријаве, тако им се у централи исписује само један заједнички лист. Такав заједнички лист важи, дакле, само за оца, мајку и децу. Остали чланови породице морају добити засебне регистарне листове.

Овде се имају навести неки ређи случајеви, кад се такође нови регистарни листови исписују.

Кад се један мушки члан породице ожени и добије децу, његова жена и деца

се не бележе у регистарни лист, где је дотично лице као члан породице заведено, већ се за ову нову породицу испише други регистарни лист.

Ако жена остане удовица, исписује се за њу нов регистарни лист, а на старом који је гласио на мужевљево име, напише се „под удовицом“.

Тај стари лист чува се на истом месту још 5 година, па се за тим извуче и стави у сасвим друге кутије, где се чувају опет по истом реду листе умрлих лица и удатих жена, које су као неудате имале своје самосталне регистарне листове.

Остану ли после смрти очеве и мајчине само деца, исписује се за сваког од њих засебан регистарни лист. У свима овим случајевима један лист има везе са другим, јер се то на њима назначи примедбом.

Кад вранбрачно дете, удајом своје мајке, промени презиме, поред старог листа напише се и други са новим презименом, тако да један лист упућује на други.

Ако девојка, која је записана у регистарни лист свога оца, роди ванбрачно дете, ово се не уписује у очев реги-

старни лист већ се за то нов лист испише. Преуда ли се удовица са децом, деца добијају засебне регистарне листове а она се записује у листу свога мужа.

Кад се неки члан породице одсели од родитеља, добије засебан регистарни лист. Врати ли се он после извесног времена кући у заједницу, његов се засебан лист и даље одвојено води, а води се поново и у заједници.

Ако неко лице има два имена, на која се одазива, за њега се испише два регистарна листа. Један се од њих и даље редовно води, а други само упућује на овај први.

Усвојена деца имају свагда и засебне регистарне листове поред тога што се и у породицама воде.

Слуге, кирајнице и рођаци добијају такође засебне регистарне листове.

2. Из показаног формулара, види се, у главном, шта се све има написати на једном таквом листу. Но како у свакој од поменутих рубрика има често пута да исписују и дуге појединости, које се из појединих заглавља не виде, прећи ћемо их редом.

На сваком таквом листу бележе се неки подаци и ван заглавља и то више или мање према лицу на кога лист гласи. Ако је н. пр. неко лице са стране дошло,

на његовом регистарном листу са леве стране при врху, не пише се ништа. Ако пак он има у томе месту породицу из чије је листе исписан, кад је овај добио засебан регистарни лист, на томе месту исписују му се имена родитеља, како би се знало чији је, и где се, за ранији његов живот, имају тражити подаци.

(наставиће се)

В. Лазаревић.

ПОУКЕ И УПУТИ

Полицијска власт није надлежна за расправу питања о умесности примљене квите од купца, који је, као интабулисани поверилац, место куповне цене, издао квити у смислу § 483. грађанског судског поступка, кад је то питање код полицијске власти коначно свршено, и купцу од стране суда тапија издата.

Власт среза врачарског, на дан 14. децембра 1901. год., путем јавне лицитације, продала је све непокретно имање Савке жене Николе Ђ. Н., из В. Села, за наплату 80 ₰ ц., што је дуговала Марку Ђ., Томи Ј., из В. Села, и Димитрију З., бакалину из Београда.

По извршеној продаји, поверилац Марко молбом од 10. јуна 1903. године обратио је се власти среза врачарског, и тражио да га ова, као интабулисани повериоца дужника Савке, извести решењем о стању ствари по предмету продаје имања поменутог Савке.

Поводом овога тражења, среска власт на основу акта, известила је молиоца Марка о следећем:

1., да је на дан 14. новембра 1901. године продала све имање поменутог Савке, за наплату 80 ₰ ц., што је дуговала њему — Марку, Томи Ј., из В. Села, и Димитрију З., из Београда.

2., да су кунци: Риста Р. и Никола Ј. положили куповне цене, које су употребљене на извршне таксе и државне дијурне, а трећи купац Тома Ј., да је, у место куповне цене, дао квити на 1500 динара, као интабулант.

3., да од продајне цене није ништа претекло.

4., да су, према извешћу првостепеног суда за округ београдски од 12. новембра 1901. године № 28529., на овоме имању, у време продаје, стојали ови терети:

а.) надинтабулација Лазара Д., од 12. фебруара 1880. године;

б.) надинтабулација истог Лазара за 480 гроша чарш. од 15. августа 1878. год.;

в.) интабулација Марка Ђ., под И№ 120 од 1873. године;

г.) интабулација Димитрија З., овдашњег трговца, од 25. априла 1873. године И№ 231. за 10 ₰ пец.

5. да је поверилац Марко Ђ. тражио, да среска власт куповну цену, која је од купца Томе Ј. неправилно примљена у квити, наплати у новцу и изда њему (Марку) као најпречем интабулисаним повериоцу;

6., да купац Тома Ј., по гласу протокола саслушања од 19. марта 1904. године № 4355. није хтео положити куповну цену, и изузети дану квиту, пошто Марку не признаје прече право на тај новац, који је, како се из квите његове види, примио као поверилац Савкин, по осудном решењу првостепеног суда округа београдског од 10. маја 1874. године № 7388. и 7. фебруара 1874. године № 2047., и пошто је и тапију на купљено имање добио.

На основу изложенога, среска власт, наставши, да нема законског ослободца, да од купца Томе, силом закона, узме куповну цену, пошто је квиту издао и тапију за купљено имање добио, — решењем својим од 3. априла 1904. год., № 4990. упутила је молиоца Марка Т., да ово своје тражење оствари путем спора код надлежног суда, било противу купца Томе, било противу чиновника за којега он мисли, да је за ово одговоран.

По жалби Марковој, ово је решење одобрило начелство округа београдског, а решење начелства Министар Унутрашњих дела својим решењем од 3. августа 1904. године П№ 21258., као умесно и на закону основано, с обзиром и на ту околност, што у актима овога предмета нема ових докумената од решавајуће важности: првог списка пописа имања, протокола лицитације о продатом имању дужникову на дан 15. фебруара 1880. године, нити распоредног решења о суми од 100 ₪ цес. и 55. гроша, добивеној овом продајом, а ово се не види ни из депозитне књиге, те да би се сада могло ценити, јесу ли и у колико измирени они повериоци, чија су потраживања интабулисана пре од потраживања жалиоца Марка.

По изјављеној жалби, Државни Савет одлуком својом од 11. новембра 1905. године Бр. 8174. одбацио је жалбу као неумесну, а решење Министарства, као правилно и на закону основано, одобрио.

Обезбеђење на плату службеног лица, или рачунополагача, за потраживања државе, која потичу из рачуна, и штете, по § 383. грађанског судског поступка, и чл. 49. закона о уређењу Главне Контроле, могу се само забраном, и по одлуци надлежног суда, добити, а не административним путем.

Љубомир О., оvd. пензионар, постављен је за председника комисије за ограничавање државних шума у округу београдском, и на овом послу био од 16. јуна до 20. августа 1900. године. За ово време, а за исплату потребних трошкова комисијских, изузео је из касе Министарства народне привреде привреде 5300 динара, по чл. 29. упуства за ограничавање државних шума од 23. априла 1900. год.

По разрешењу од ове дужности вратио је министарству 20740 динара, а за остале у 509290 динара поднео је извод рачуна са потребним документима издавања, да је ову суму утрошио на трошкове ове комисије.

По прегледу ових рачуна, Министарство му је признало издатке у 466640 динара, а суму од 42650 динара није му

признало за то, што је тај издатак учинио ненадлежно и неправилно, те је Љубомир ову суму имао вратити Министарству као више примљену.

Главна Контрола, прегледајући рачуне министарства народне привреде, прегледала је и ове рачуне Љубомира О., па је и она примедбама својим од 10. августа 1902. године Бр. 16664., у тач. 38., наредила, да се горња сума у 42650 динара, која је Љубомиру више издата, наплати од одговорног рачунополагача или од Љубомира.

Пошто Љубомир није хтео да врати ову суму, бранећи се да су издаци правилни, то се Министарство народне привреде обратило Министарству финансија с молбом, да ову суму наплати од пензије Љубомирове, пошто се таква потраживања могу без осуде наплатити.

Молбом од 5. маја 1905. године Љубомир се обратио Министру народне привреде и тражио, да му се скине забрана, коју му је Министарство, за горњу суму, ставило на његову пензију.

Министар народне привреде, налазећи, да је овај захтев Љубомиров неумесан, и да он, ако држи да има права на ову суму, коју потражује и коју му Министарство не признаје, може то судским путем тражити, а да тако исто може тим путем, или и код оне власти, код које је забрана стављена, тражити и скинуће забране, — решењем својим од 8. јуна 1905. године КБр. 1895., на основу чл. 16 и 144. закона о шумама и чл. 33. упутства за ограничавање шума, известио је Љубомира, да му не може дати задовољења.

По изјављеној жалби, Државни Савет одлуком својом од 15. новембра 1905. године Бр. 8273., поништио је решење Министарства са ових разлога:

И ако је по примедбама Главне Контроле од 10. августа 1902. год. Бр. 16664. као што се види из ожалбеног решења, нађено, да је жалилац Љубомир, као председник шумске комисије, у рачун о примљеном новцу из благајне министарства народне привреде неумесно ставио у рачуну извесне позиције, које износе 42650 динара, и тражила да се то исплати од одговорног рачунополагача или од г. Љубомира, — та се сума не може наплатити од Љубомира без пресуде, кад он на то не пристаје, и наводи, да су ти издаци правилни. Не може се без пресуде наплатити, јер није случај из §. 465. грађанског судског поступка, по коме се само тамо побројане тражбине могу без осуде наплаћивати.

Обезбеђење на плату службеног лица, или рачунополагача, за потраживања државе, која потичу из рачуна, и штете, по §. 383. грађанског судског поступка и чл. 49. закона о уређењу Главне Контроле, могу се само забраном, а по одлуци надлежног суда, добити.

Једино у случају §. 58. закона о чиновницима, кад се чиновнику покаже недостатак у каси, може се задржати половина плате или пензије, а тај случај није овде, јер се жалиоцу не признају извесни издаци по рачуну, што има пресудом да се утврди.

Као што се види из акта и ожалбеног решења, Министарство је актом од 1. марта 1905. год. КБр. 923., тражило од Министарства финансија да се од пензије жалиоца горња сума наплати и на погуњење благајне министарству пошље, али то нема ослободца у закону, јер се оваква наплата без пресуде не може извршити, и Министар је у томе прекорачио границе дате му власти по чл. 48. тач. 3. саветског пословника. Према овоме, кад је жалилац Љубомир тражио, да се такво тражење опозове и његова пензија ове наплате ослободи, онда је Министар требао то и да учини, а не да жалиоца одбија и упућује суду, да се ослободи овога плаћања и тражи да се забрана скине, која по судској одлуци и не постоји.

Државни Савет није надлежан, да расматра и решава, по званичној дужности, питање о давању под закуп општинских имања.

Збор општине топоничке донео је одлуку, да се општинска земља у Жевцу, подељена у деонице, изда под шестогодишњи закуп, ради исплате општинских дугова.

Државни Савет, коме је ова одлука послата на одобрење, нашао је, да му је овај предмет погрешно упућен, јер ни једним законским прописом није позван ни овлашћен, да по званичној дужности расматра и одобрава и давање имања општинских под закуп. С тога је вратио акта овог предмета нерасмотрена.

Саветска одлука од 1. новембра 1905. године №7893.

И жалбе противу разрешења општинских часника од дужности морају се предавати на начин, прописан у чл. 172. закона о општинама.

Начелник срески, настав да је председник општине ј..... неуредан, донео је решење и тражио од одбора општинског, да га, на основу чл. 148. закона о општинама, разреши од председничке дужности, што овај и учини.

Противу тога разрешења, председник изјави жалбу Државном Савету, и исту преко поште упути непосредно Савету.

Ову жалбу Државни Савет није ни узимао у оцену, пошто је жалитељ, у смислу прописа чл. 172. закона о општинама, није предао овој власти, противу чије се одлуке жали, већ ју је, на основу чл. 22. свога пословника, одлуком од 18. новембра 1905. године Бр. 8364. одбацио као непрописним путем поднесеном.

М. В.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Михаило Стојановић, родом из Бугарске, који је служио код Радована Јовановића из Младеновца, ноћу између 10. и 11. тек. м-ца покрао је своје газди разне ствари, у вредно-

сти 100 динара, и побегао. Крадљивац има 35 год., у лицу је црвен, у лево око ћорав, у одећу је од шајка. Позивају се све полицијске и општинске власти, да га у својим домаћацима живо потраже, и пронађеног спроведу начелнику среза космајског с позивом на Бр. 466. УБр. 1098.

Милева, жена Стевана Јовановића, циганина из Београда, побегла је са осуде из пожаревачког казненог завода, пред вече 5. тек. м-ца. Милева је стара 19. година, омалена, косе, обрва и очију црних, округлих образа; од одећа је имала: сукњу и реклу, на ногама опанке, а на глави шамију. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за побегом осуђеницом живо трагају и у случају проналаска стражарно је упуће Управи пожаревачког казненог завода с позивом на Бр. 36

Стојадин Николић, из Бујана, који је због опасне крађе био у притвору код комесара полиције у Сењском Руднику, побегао је ноћу између 2. и 3. тек. м-ца из притвора, пошто је неко непознато лице обило катанца са апсане, те тако омогућио овоме бегство. Стојадин је стар 19 год., омален, добро развијен, голобрад, црномањаст тако да личи на Циганина, неравно ошипан скоро до главе. Како је врло опасан крадљивац, основана је сумња да има повеће крадљивачко друштво, које га је и спасло апсе. С тога се препоручује свима полицијским властима, да најживље потраже Стојадина у својим домаћацима и пронађеног спроведу начелству округа моравског с позивом на Бр. 56.

Рака Росић, земљоделец из Лознице у ср. хомољском, који због више крађа одговара код начелника среза брзонапачкога, побегао је испред спроводника на дан 5. тек. м-ца. Рака је стар 40 година, високог раста, добро развијен, косе црне, очију и обрва смеђих, бркова дугачких и црних; од одећа је имао на себи гуњ од првог сукна, суре, половне чакшире, на ногама опанке, а на глави црну, јагњешу шубару. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже и пронађеног спроведу начелнику среза брзонапачког с позивом на Бр. 88.

Три непозната зликовца пред вече 5. овог м-ца напала су на Милана М. Милића, из Смедовца, на путу који води од Салаша ка Смедовцу; ту су га заостављали и однели му 5906 динара, који су били у једној кеси од јеленске коже у облику новчаника, и један нов, рујаве боје кесух, преко кога су дуж прсију били пришивени црвени кајиши. Један је од зликоваца био обучен у дугачак бели сукнени гуњ; од друге двојице, старих 35—40 година, један је имао одећу наших финансијских стражара, са редеником патрона, а обојица су били наоружани пушкама магациникама. Од нападача један је говорио бугарски, а друга двојица српски. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за зликовцима најживљу потеру учине и о резултату известе начелника среза неготинског с позивом на Бр. 154.

Крађа стоке. Непознати зликовци ноћу између 31. пр. м-ца и 1. тек. м-ца из обора Димитрија Филиповића, ћурчије из Јагодине, украли су 4 брава свиња, од којих су два верпра, полудебела, длаке црне, матора по годину дана; и две крмаче, мршаве, супрасне, шарене длаке, маторе по годину дана. Препоручује се

свима полицијским и општинским властима, да за крадљивцима и покрађом трагају, и о резултату известе начелника среза ресавског с позивом на Бр. 1.

Крађа стоке. Ноћу између 4. и 5. т. м-ца непознати крадљивци на опасан начин украли су два вола Павлу Т. Чурилу из Нереснице. Један је во био длаке жеравасто-сиве, други сиве; оба су матори по 5 год., без икаквих роваша. Начелник ср. звишког, депешом Бр. 103. моли све полицијске и општинске власти да трагају за крадљивцем и покрађом.

СКРЕЂЕ СЕ ПАЖЊА

Код суда општине јасеничке у срезу крајинском налазе се два вола, која су три сељанина на дан 29. пр. м-ца отели од неких непознатих крадљиваца. Волони су длаке сиве, са жиговима A_4 и A_5 , а један је ровашен у уво. Скређе се пажња свима полицијским властима, а и приватнима, ако би што знали о сопственицима ове стоке, да о томе одмах известе начелника среза крајинског с позивом на Бр. 14253 од 1905. год.

Пресудом начелства окр. крагујевачког од 1. тек. м-ца Бр. 20. кажњен је **Никола Дунгулеско**, бив. слуга, родом из Тури-Северина, прогонством на свагда у Румунију, чији је поданик, пошто је склон крађама, зашто је и судски осуђиван од стране крагујевачког првостепеног суда.

Никола је 5. ов. м-ца из Управе града Београда протеран, те се скређе пажња свима по-

један младић од 18 година, у поцепаном грађанском одећу, са матроском капом на глави и опанцима на ногама. Младић је одмах упућен у пожаревачку болницу, која га је по оздрављењу вратила начелству округа пожаревачкога,

с извештајем, да је он глувонем и кретен. Чињеним трагањем за родитељима и породицом овога лица, чију слику износимо, у округу пожаревачком није се могло доћи ни до каквог резултата, те с тога начелство поменутог округа тражи од свију полицијских власти, а приватне

лицијским и општинским властима да му не допусте повратак и бављење у Србији. — УБр. 188. У случају повратка треба га казнити за повраћај из прогонства и понова прогнати.

КО ЈЕ ОВО?

На дан 19. пр. м-ца на путу Пожаревац — Љубичево нађен је у полусмрзнутом стању

моли, ако би што ближе знали о овоме лицу, да га известе с позивом на Бр. 83.

Т Р А Ж И С Е

Владимира Трајковића, лимара, окривљеног због крађе, тражи квартал дођолски Управе гр. Београда актом Бр. 173. Пронађеног треба стражарно спровести поменутом кварту. УБр. 1011.